

zondagmiddag gedurende de Koude Oorlog 1948-1989

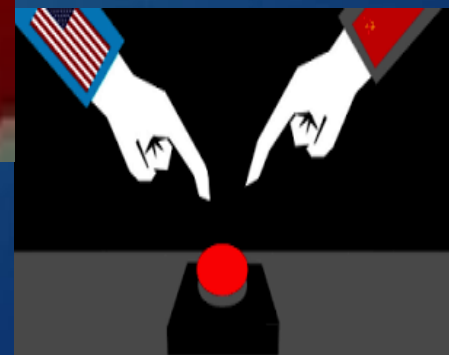
kapitalisme

communisme

1

Gerard Strijards
9/6/2023

GBJ HILTERMANN, EEN DOMINANT
COMMENTATOR

Inleiding van de GBJ- Hiltermanntafel op 14 september 2023

2

Gerard Strijbos
9/6/2023

EEN HEERSCHAPPIJVRIJE GEDACHTENWISSELING

De Koude Oorlog begint met de communistische staatsgreep in Tsjechoslowakije en eindigt met Die Wende

Grootadmiraal Dönitz te Flensburg rekende op een alliantieverzoek

Joseph Goebbels ijkt de term

- ▶ De rijkspropagandaminister belooft Hitler dat hij kan verwachten dat Het Westen in Koude Oorlog komt met Het Oosten
- ▶ Nog even volhouden, dan zal Churchill een militaire alliantie aanbieden aan Berlijn
- ▶ Om Stalin achter de Oder te drijven
- ▶ Churchill heeft inderdaad overwogen om daarbij de Wehrmacht in te zetten na een wapenstilstand met Het Westen

Veronderstellingen als axiomatische feiten

- ▶ Het staat vast dat Stalin zich bij de Potsdamdemarcaties niet neerlegt
- ▶ Soebandrio wenst Soekarno te volgen in diens konfrontasi-politik
- ▶ De grensoverschrijding van de achtendertigste breedtegraad in Korea is onderdeel van een strategisch plan
- ▶ Het Kremlin legt zich nimmer meer bij een westelijke beheersing van het Suez-kanaal
- ▶ De Bandung-conferentie is uit op blokvorming ten behoeve van Moskou

De bouwstenen van GBJ's indrukwekkende visie

GBJ ritueel onderdeel van een slaapverwekkende zevende dag

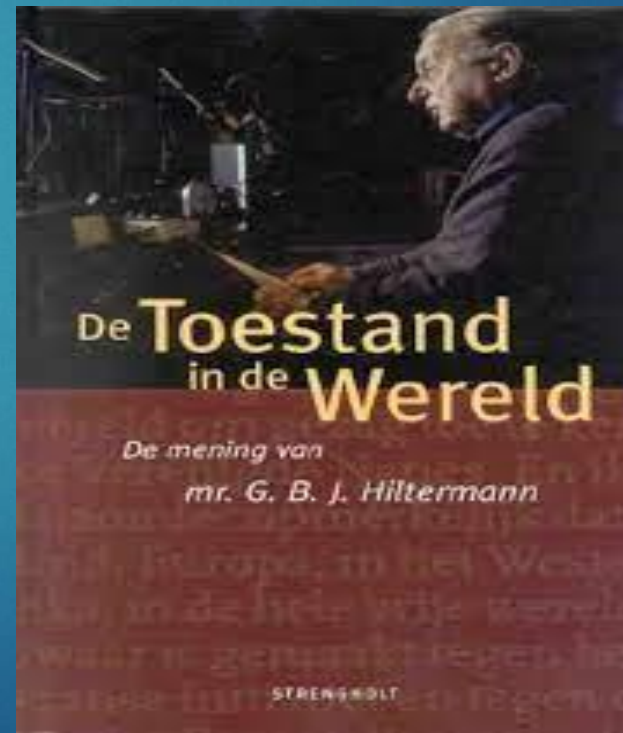
5

Gerard Strijards
9/6/2023

Verzuimd Herrijzend Nederland

- ▶ GBJ komt om 13.00u na het nieuws
- ▶ Vanwege de neutrale AVRO
- ▶ Hij gebruikt regeringsjargon
- ▶ Hij poneert stellingen omtrent de voornemens van bewindspersonen
- ▶ Die de internationale wereld schijnen te beheersen
- ▶ Hij weet wat Truman, Foster Dulles, Clement Attlee en Ho-Tsji-Minh denken
- ▶ **Hij licht alleen maar toe**

GBJ staat er buiten

Een sonoor slaapverwekkend achtergrondgeluid

Ritmische donkere dictie

- ▶ GBJ wist alles van iedere toestand overal ter wereld
- ▶ Hij wist dat hij dat wist
- ▶ Zonder zich ooit te vergissen
- ▶ Hij was op 13.00u op Hilversum I
- ▶ Doordreunde de aether
- ▶ Twintig minuten op de kop af
- ▶ Eindigend met de woorden: **de toestand in de wereld**

Het huisgezin kluisterend aan het radio-oog

In huize-Strijards vochten krokodillen met witte muizen in het paludarium

7

De hobby in de zestiger jaren van vaders

- ▶ GBJ vertelde van de strijd tussen de Goeden en de Slechten
- ▶ De communisten en de kapitalisten
- ▶ Het Westen tegen het Oosten
- ▶ En visie versie
- ▶ Waarbij vaststond
- ▶ Dat Het Goede zou verliezen
- ▶ Wanneer het GBJ's toestand niet goed verstond

▶ **ARMAGEDDON**

De amazone-alligator was een commie

GBJ bleek aanhanger van het geopolitiek Manicheïsme (216-276)

Een bipolair wereldbeeld

- ▶ De Vader der Grootheid schiep de stoffelijke werkelijkheid
- ▶ Om een heilsgeschiedenis te doen verwezelijken
- ▶ Waarbij de mens zichzelf kan overwinnen op het kwade
- ▶ Via zuiverheid, licht, kracht en wijsheid
- ▶ De tegenstander is het vermaterialiseerde kwade in Koning Asaquin die de materie beheerst
- ▶ De mens is vrij om de Grootheid te volgen of Asaquin
- ▶ Asaquin, Stalin, zal daartoe altijd tarten
- ▶ Truman weet niet wat hij moet denken: hij heeft geen gnosis
- ▶ GBJ heeft die wel maar het **licht** schijnt in de duisternis
- ▶ en de duisternis heeft het niet begrepen

Keulse manicodenx (400)

GBJ volgt Kennans Long Telegram

9

Eerste ambassaderaad
George Kennan op de USA-
legatie Moskou

Truman nam het over

- ▶ Kennan wilde promotie
- ▶ Wist dat de ambassadeur door Truman zou worden ontslagen
- ▶ Schreef een ambtsbericht in 8000 woorden in 1945 (het X-artikel)
- ▶ Dat ook gepubliceerd werd in Foreign Affairs van juli 1947
- ▶ Stalin wilde westwaarts de geopolitieke zones verleggen
- ▶ En het communisme exporteren overal ter wereld
- ▶ Alleen door containment zou dat tegengegaan kunnen worden

Tennan onderbouwt nooit feitelijk

10

Hij geeft zijn vermoedens als feiten

- ▶ Nooit geeft hij kenbronnen op
- ▶ Of feitelijke complexen die hij heeft vastgesteld
- ▶ Hij redeneert in samengestelde gissingen
- ▶ In de geijkte agressieve taal die de USA gewoon was geworden
- ▶ Maar hij geeft een op dat moment acceptabele werkhypothese
- ▶ Voor het verstaan van een bipolaire wereld

Hij rechtvaardigt een Koude Oorlog, maar doet haar niet ontstaan

GBJ volhardt in dit manicheïstische beeld ook bij polypolariteit

11

Gerard Strijards
9/6/2023

Hij heeft er te veel prestige in geïnvesteerd

- ▶ Ook nadat in de conferentie van Bandung zich al een derde blok heeft gemanifesteerd in 1956
- ▶ Waarbij GBJ zich niet kan losmaken van zijn aversie van Bung Karno
- ▶ Die op dat moment een nationale Nederlandse emotie is
- ▶ En Nederland een internationaal isolement indrijft
- ▶ GBJ verdedigt steeds wat Den Haag uitkomt

Hij wordt een steunpilaar van Luns

Deze polypolariteit manifesteerde zich sedert 1978

12

De gevolgen van de deelname van China in de UN werden merkbaar

GBJ stelde zijn geopolitieke regie niet bij

- ▶ Zijn visie werd vastgezet tussen 1952-1972
- ▶ Hij veranderde daar niet meer in
- ▶ Ook niet nadat Nixon de Volksrepubliek erkende als rechtmatige mogendheid
- ▶ Terwijl ook Kissinger in begon te zien dat de niet-gebonden landen een vierde blok waren geworden
- ▶ Die Wende werd door GBJ eigenlijk tussen 1989-1999 weggeredeneerd

Seniliteitsverstarring?

13

De ontvankelijkheid voor een nieuwe werkelijkheid

- ▶ Bleef GBJ de progressieve liberale cultuurdemocraat?
- ▶ GBJ achtte de Duitse Deling voor Europa desastreus
- ▶ Maar voor de vrees van de USSR die ook Gorbatsjow nog had, had GBJ geen empathie
- ▶ Diens terugtrekking van 500.000 Sovjet-soldaten zag GBJ als teken van de onmacht van deze mogendheid
- ▶ Hij ondersteunde de visie dat Het Westen gewonnen had

De verhoudingen schatte GBJ verkeerd

GBJ's invloed op Den Haag

14

Gerard Strijards
9/6/2023

Luns en de Quay

- ▶ Stuurden tussen 1956-1963 wat Het Verre Oosten betreft blind op GBJ
- ▶ GBJ meende dat Washington zeker Nieuw Guinea als strategische marine-bases zou willen inzetten
- ▶ Luns was mede daarom overtuigd dat hij met John Foster Dulles en JFK een deal had
- ▶ Dat GBJ medewerkte aan de isolatie van Nederland in de VN is onloochenbaar
- ▶ Hij schatte de VN als een samenzwering tegen Het Westen

Maar een wereldoorlog III heeft er nooit ingezet

Zonder tegenspraak vaart niemand wel. Ook GBJ niet.

15

Daarom zoekt de tafel steeds dissidenten

- ▶ De gedachtenwisseling blijve vol tegenspraak
- ▶ Zonder dominante deskundologie
- ▶ Omdat vergissen menselijk
- ▶ En daarom wenselijk moet blijven
- ▶ Minderheidsopvattingen zijn waardevol
- ▶ Omdat zij leiden tot relativering van eigen gelijk

Error iuris non facti nocet

